

Domy tyrolskie

Wpisany przez Adam Szumowski

środa, 08 czerwca 2011 11:10 - Poprawiony piątek, 17 czerwca 2011 13:03

Zachowane w dobrym stanie domy tyrolskie stanowią unikatowy i oryginalny typ architektury drewnianej. Budowa domów w osadzie Erdmannsdorf-Zillerthal rozpoczęła się od budowy tzw. „domu próbnego” w stylu zbliżonym do tyrolskiego, następnie po spaleniu, w jego miejscu postawiono „gospodę tyrolską” (obecnie „Restauracja pod kasztanami”). Kolejne domy tyrolskie różniły się wielkością, pod względem formy były w zasadzie bardzo do siebie podobne. Wzorcowe gospodarstwo tyrolskie składało się z jednego jedno lub dwupiętrowego budynku (tzw. „Streckof”) na planie prostokąta, pokryte popularnym na Śląsku dachem grzbietowym. Budynek składał się z części mieszkalnej, stajni i stodoły, niektóre domy posiadały jeszcze rampę wokół górnego piętra stodoły. Część mieszkalna wykonana była z drewnianych bali, otoczona gankiem i zakończona głęboko opadającym dachem. Najbardziej charakterystyczne dla domów tyrolskich są drewniane balkony, wsparte na bogato zdobionych wspornikach. Balustrady balkonów są bogato profilowane, a w dekoracjach balkonów odminują motywy roślinne, np. w kształcie rozwiniętego kielicha tulipana lub lilii. Prostsze balustrady są zdobione ornamentem geometrycznym, złożonym z motywów serca, kwadratu, gwiazdy, czy trójliscia. Dół balustrady to najczęściej grzebień wycięty w jaskółczy ogon. Na uwagę zasługuje domu należącego niegdyś do cieśli Johannes Lublassera, na którego balkonie po dziś dzień widnieje napis: w języku niemieckim „Błogosław Boże króla Wilhelma III”. Wyposażenie wnętrza domu tyrolskiego było najczęściej skromne, ale centralną część powierzchni mieszkalnej zawsze zajmował murowany piec.

W latach 1838-1840 wybudowano 56 domów tyrolskich w Mysłakowicach oraz pobliskiej Sosnowce. Na pamiątkę doliny w Austrii, którą Tyrolczycy musieli opuścić w 1837 roku, swoją nową osadę w Mysłakowicach nazwali Zillerthal.

{gallery count=8 width=80 height=80 counter=0 links=0 alignment=left navigation=hide orientation=horizontal}tyrolskie{/gallery}